

יום בנושא גזענות בישראל

אני רוצה לדווח בקצרה על יום בנושא שחרור מגזענות שהנהגתי לפני כמה שבועות לקבוצה קטנה של אקטיביסטים כמעט כולם אנשי חינוך בתחום של חינוך לשלום ומפגשים בין יהודים לפלסטינים . אני עצמי עובד בתחום הזה שנים רבות ואני תמיד מנסה למצוא דרכים "להשתיל" את הרעיונות שלנו ואת הפרקטיקה של הייעוץ בעבודה הזאת .

הרעיון שלי היה להנהיג יום עבור אנשים שפעילים בתחום החינוך. כיוון שידעתי כמה זה יכול להיות קשה לגייס אנשים, הצלחתי לשכנע את הארגון שבו אני עובד שניתן סכום קטן של כסף לאנשים שיבואו לקחת חלק ביום הזה . הבהרתי שכל מי שייקח חלק ביום הזה יהיו אנשים שאני אישית מכיר ובוחר וכאלה שאני מאמין שזה יכול להיות יעיל עבורם לקחת חלק ביום כזה . הרעיון שלי היה להזמין אנשים, שעל פי מיטב שיפוט, יכולים להתאים לייעוץ או לפחות להתעניין ברעיונות שלנו ושיש להם יכולת להקשיב ולהתנסות ברעיונות הללו מבלי להתגרות מחדש יותר מידי מהפרקטיקה .

כל מי שהזמנתי היו אנשים שכבר שמעו על הייעוץ בחודשים שקדמו למפגש. הם גם כולם היו אנשים שאני מחבב ושאני רוצה לחזק את הקשר שלי איתן .

התכנסו 10 אנשים ונשים במקום קטן בנס עמים (ליד נהריה). היינו שלושה פלסטינים (ערבים ישראלים) ושבעה יהודים (4 אשכנזים ו 3 מזרחיות). שלושה מהיהודים כולל אותי היו מנהיגים בייעוץ . עוד שניים מהיהודים היו כאלה שנמצאו במהלך כיתת יסודות .

פתחתי את היום בלספר על ההבנה שלנו בייעוץ לגבי בני האדם ועל כך שהם טובים ללא עוררין לא משנה כמה רע הם מתנהגים או איך הם מרגישים לגבי עצמם. עשינו מיני סשן קצר לגבי כמה אנחנו עצמנו טובים וזה עזר לאנשים לחשוב על העניין ולהתחבר האחת לשני .

אחר כך דיברתי על ההשפעה של פורקן ועד כמה הוא מרכזי וחיוני, ועל מה שקורה לבני האדם, שהפורקן שלהם נחסם. דיברתי גם על החשיבות של תשומת לב, קשרים וקירבה לשימוש שלנו בפורקן . אחרי זה עשינו סשן קצר בקבוצות ואז מרצ' שוקרון (אחת המנהיגות היהודיות של הייעוץ) עשתה הדגמה קצרה עם אחת מהמשתתפות הפלסטיניות שיש לה עמה קשר ארוך וקרוב. זו הייתה הדגמה עוצמתית .

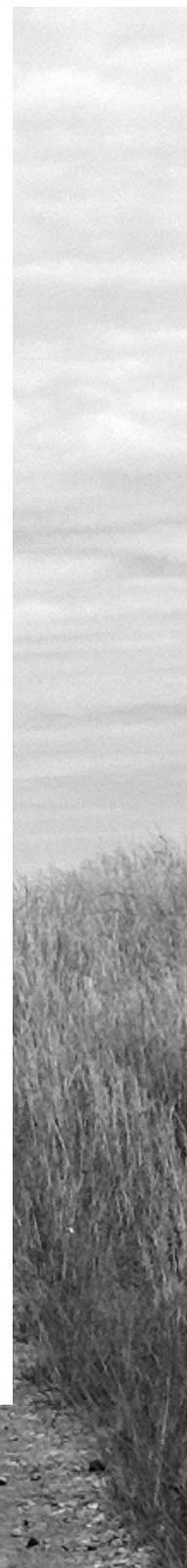
אחרי הפסקה דיברתי אופן ישיר על גזענות ועל הפגיעות שהיא גורמת לכולנו , הן המדוכאים והן והמדוכאים. דיברתי על החשיבות של פורקן ועל דרכים שונות לעבודה כמדוכאים וכמדוכאים . לאחר מכן התפצלנו לשתי קבוצות: קבוצה אשכנזית וקבוצה מזרחית פלסטינית. מרצ' הנהיגה את הקבוצה המזרחית ערבית . היא ידעה איך לסייע לאנשים ליצור את החיבורים ביניהם ולגרום להם להרגיש נוח אלו עם אלו. כמעט כולן פרקו באופן משמעותי. בקבוצה של האשכנזים כולם עבדו על חומרי המדכא שלהם באומץ ובישורה. בשבילי זו הייתה הוכחה לכך שהצלחנו ליצור אווירה בטוחה.

במהלך ההכנות ליום הזה , לא היה לי ברור כמה מהר וכמה דגש אני צריך או יכול לשים על הפורקן. היה לי ברור שאני רוצה מתי שהוא לדבר ולהסביר על פורקן, אבל לא ידעתי עד כמה אני יכול לדבר על זה באופן ישיר מבלי ליצור גירוי מחדש . אחרי שקצת פרקתי וחשבתי הבנתי שאין לי ברירה. אם אני רוצה שדברים יתחילו לזוז אני צריך לדבר על פורקן באופן ישיר. אני חושב שהדיבור על הפורקן ועל הנחיצות שלו לשינוי חברתי כבר מההתחלה. פתחה עבור אנשים דרך גישה למצוקות שלהם ואפשרות להסתכל עליהן.

ניתן לנקוט בטקטיקות שונות בעניין הזה בהתאם לקבוצות השונות או למסגרות בהם אנחנו פועלים, אבל במקרה הזה נראה שקיבלתי את ההחלטה הנכונה העובדה שהייתי פתוח וישיר לגבי הפורקן אפשרה למשתתפים לחבר את מה שקורה להם בחיים האישיים עם המצב החברתי חיבור שהוא לעתים רבות מבלבל ולא בהיר עבור אנשים רבים.

AR

רציתי גם לדחות את המסר שעל מנת להוביל שינוי חברתי עליך לוותר על עצמך ולהקריב את עצמך הזכרתי למשתתפים שוב ושוב עד כמה כל אחת ואחד מהם חשוב ובעל ערך .

אתגר אחר שעיימו התמודדתי היה כיצד לא לדלג או למזער את הסיפור המזרחי . במרבית הארגונים לשינוי חברתי בישראל יש חוסר הבנה לגבי הגזענות כלפי המזרחיים . במידה רבה ניתן להתייחס לגזענות של מזרחיים כלפי ערבים כהפנמה של דיכוי , אף על פי שיהודים מזרחיים בישראל משמשים בפועל כסוכני דיכוי כלפי ערבים. לכולנו יש עבודה לעשות בסיפור הזה להקשיב, ללמוד ולפרוק על הנושא הזה , אבל לפעם הזאת אני החלטתי שהקו של המדכא והמדוכא יהיה בין יהודים אשכנזים לבנים ליהודים בעלי צבע ופלסטינים.

הבאתי דוגמאות לגזענות שמופנית הן כלפי פלסטינים והן כלפי מזרחיים ועשיתי כל מה שיכולתי כדי שלא לגרום לדיכוי אחד להראות משמעותי או חמור פחות מדיכוי אחר. יחד עם זאת לא התכחשתי לתפקידים השונים של כל אחת מהקבוצות ולא טשטשתי את העובדה שיש לקבוצות האלו חוויות שונות בהקשר של אלימות ממוסדת וגישה למשאבים .

כשהתפצלנו לשתי קבוצות פורקן ביקשנו מהאשכנזים לעבוד על חומרי המדכא שלהם ומהמזרחיים והפלסטינים לעבוד על חוויות המדוכא שלהם. זה אפשר ליצור חיבור בין המזרחיים והפלסטינים.

לי היה יום מרגש ומעניין מאוד . אני חושב שכך גם ליתר המשתתפות. היום הזה היה הוכחה עבורי עד כמה הרעיונות שלנו הם רלבנטיים וחיוניים . אני ממשיך לחשוב, לפרוק ולחפש הזדמנויות נוספות על מנת לצאת לעולם עם התיאוריה והפרקטיקה שלנו .

עופר ליאור

תובל, ישראל

תרגום לאנגלית : עופר ליאור

סייעה לתרגום : ג'ואל הוכמן

הודפס מתוך רשימת הדיוור האלקטרוני של המנהיגים היהודים

